

Budai Attila (Etil) olvasónk levele

Egy új stílus eljövetele

2013. június 5., szerda 12:26 | ÚJ SZÓ ONLINE

Döbbsenten figyelem, hogy a napokban történt esemény - két színész szerződésének felmondása Tóth Tibor által-, mennyire hidegen hagyja (vélt, remélt) kicsi közösségünket. Úgy vélem, ez elsősorban nem azért van, mert barátainknak nincsen véleményük a történetekről. Hiszen eddig is volt, hangjukat gyakran hallhattuk.

Ez az esemény egy több éve előkészített vezetési stílus (vélt, remélt) első elcsattant pofonja. Egy olyan vezetési stílus, mely egyre több teret nyer mai életünk különböző terein.

Bármely színész színészi képességei és szociális integráltsága vita tárgyául szolgálhat. Vegyük észre: Éppen ez volt az a két színész a színházban, aki kiváló alany volt arra a dologra, amiről Tóth Tibor oly ügyesen el akarja terelni a figyelmünket: A módszerről, ahogyan menesztve lettek.

Még Magyarországon is, ahol nem pusztán két magyar nyelvű színház létezik, az a bevett szokás, hogy legkésőbb februárban értesítik azokat a színészeket, akiket nem kívánnak tovább foglalkoztatni. Májusban rég befejeződtek a tárgyalások a következő évad szerződéseinek kapcsán mindegyik színháznál. Így a szóban forgó két színésznek esélye sincs új munkát keresni egy évig. Tehát továbbra is ügyesen ahhoz a házhoz láncolták őket, amely először megalázza őket, majd két főszerepet, sűgői állást, stb. kínál nekik, mondván így még többet fognak keresni, mint eddig. Ez a színész személyes élettervezésének, személyének a teljes semmibevétele. És senki nem szólal fel. Miért?

Mert először is nemrég volt egy világválság, mindannyian nagyon óvatosak lettünk anyagi biztonságunk érdekében. Inkább nem szólunk: gyermekeinkre, otthonunkra, biztonságunkra, jövőnkre gondolunk. A multik és a politika mindannyiunkat ügyesen a munkánkhoz, félelmeinkhez láncolt. Másodszor pedig tudnunk kell, hogy Tóth Tibor, mielőtt menesztette volna a két színészt szisztematikusan létrehozott egy olyan légkört a Jókai Színházban, amelyben mindenkivel érezte: Ha megszólalsz, előbb-utóbb te is mész. Ráadásul többen is voltak a színházban, akik már februártól tudtak a várható menesztésről, csak éppen a szóban forgó személyek nem. Tehát Tóth Tibor mindannyiunkban erősítette a gerincességet.

„Oszd meg és uralkodj”, mondták a római uralkodók, ezenkívül pedig „kenyeret és játékot a népnek”, így további kérdések nem lesznek. Tóth Tibor előszeretettel hivatkozik azzal, hogy ő mennyire magyar érzelmű. Nem rémlik nekem, hogy őseinknek ezek lettek volna uralkodási maximái. A Komáromi Nokia gyártól, a Tescotól, vagy a szlovákiai Kiától már megszokhattuk ezt a vezetési stílust. Örülök, hogy Tóth Tibor elhozta ezt a modern vezetési szellemet a mi kis közösségünk színházába is.

Egy társadalom kizárólag akkor fejlődhet, ha kommunikáció van. Minél erősebb a hierarchizálás, minél erősebben igyekszik az egyik ember a másikra ráerőltetni elképzeléseit, világképét, annál alacsonyabba kerül a szellemi rezgés. Az egyik diktál, a másik hallgat, és kérdés nélkül kivitelez, nyilvánvaló, hogy itt fejlődés nem lehetséges.

És nem csak a fejlődés került veszélybe, hanem a közösségünk. Hirtelen ott is megosztottságot tapasztalhatunk, ahol eddig nem volt. A színházi berkeken belül is elterjedt a nagy hallgatás. A színházbüfébe már kár lejárni, az előadások után a színészek, a stáb menekül haza. Csak ne kelljen szólni, ne kelljen állást foglalni. Tehát magyar barátunknak, Tóth Tibornak sikerült megvalósítani a színházi berkekben azt, amit magyar nagyjainknak a politikában: megosztani Bennünket!

Ha Tóth Tibor magyar érzelműnek gondolja magát, akkor meg kellene gondolnia, hogy közösséget épít vagy rombol. Gondolom a Jókai Színház hetvenéves emlékkönyvének majd következő lesz a címe: *Unmade in Hungária.*